SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 204. V Ljubljani, v četrtek 9. septembra 1887. **Letnik XV.**

V Ljubljani, 9. septembra.

O nemški politiki gledé Bolgarije piše glasilo Bismarckovo „Nordd. Allg. Ztg.“:

„Jasna je naloga, ktero si je stavila nemška politika, in znana so pota, po kterih jo hoče rešiti. Svetovni položaj in koristi države tirjajo le to, da ohranimo mir, dokler se strinja s častjo države. Ker so Bolgari in njihova kneza že tri leta ovirali nemško mirovno politiko, zato jim nemški politiki ne morejo več biti naklonjeni. Nemčija mora zastaviti vso svojo veljavo, da Evropa ukroti bolgarske kneze in ministre, ki hočejo v Evropi zanetiti požar. Batenberžan in Koburžan sta prelomila pogodbe, po kterih se je oživila Bolgarija. Nemčija se drži teh pogodeb, ne iz dvorljivosti proti drugim državam, temveč ker spoštuje svoj lastni podpis. Nemčija je predsedovala, ko so se sklepale pogodbe. Vsaka podlaga mirú bi se razrušila, ko bi prezirali pogodbe mladi, častiželjni knezi.

V tem smislu se je vlada lansko leto ustavljala Batenberžanu, in tudi letos ne bo žrtvovala pogodeb Koburžanovemu podjetju. Po našem mnenji zasluži Koburžan še večjo grajo, kakor pred njim princ Aleksander.“

Tako piše prvi list v sosedni nemški državi. Bismarckovo glasilo hoče svetu dokazati, da Nemčija hodi svoja lastna pota in ne tekmuje s Francijo za rusko prijateljstvo.

Kdor pa pazljivo zasleduje politiko nemškega državnika v zadnjih letih, moral se je prepričati, da se „pošteni mešetar“ mnogo trudi za zaupanje in prijateljstvo Rusije. Ravno v bolgarskem vprašanji postavil se je Bismarck popolnoma na rusko stališče. Pozabil je zveze z Avstrijo, prezrl koristi svojega zaveznika, da tolaži svojega soseda na vzhodu. Po vetru obrača svoj plašč in v sili hoče darovati z lastnim podpisom potrjene pogodbe, da si zaváruje zaledje.

Ko so se pred nekimi meseci ohladile razmere med Rusijo in Nemčijo, ko so francoski državniki sklepali zvezo z Rusijo, zbal se je Bismarck ruskih kozakov in francoskih turkov. Tedaj so si v Berolinu želeli avstrijskega prijateljstva, pruski časniki so ginljivo pisali o trajni in trdni nemško-avstrijski zvezi. Bismarck je tačas potreboval avstrijske vojake in topove, da brani Alzacijo in Loreno proti Franciji. Nedavno pa je nemški državnik ruski diplomaciji izročil „carte blanche“, da se pretrga Berolinski dogovor, ki je Avstriji izročil Bosno in Hercegovino. Iz tega je pač razvidno, da ne moremo verovati prijateljstvu nemške vlade.

Tudi avstrijski nemški listi, ki obožavajo kneza Bismarcka, dvomijo o njegovem odkritosrčnem prijateljstvu do Avstrije. Tako piše „N. Fr. Pr.“: „Večkrat so dogodki zadnjega časa vzbudili dvome o trdni in nerazrušljivi nemško-avstrijski zvezi. Celó odločni pristaši in zagovorniki zveze, med ktere se smemo tudi mi šteti, ne morejo zakriti bojazni, da je Nemčija popustila vez prijateljstva“.

Avstrija je doživela že mnogo dokazov, kako Bismarck sodi o prijateljski zvezi. Avstrija želi mirú z vsemi državami, varovati prijateljske razmere z vsemi sosedi, to je avstrijskih državnikov naloga, ktero vestno izvršuje grof Kalnoky. Tesnejša zveza z Nemčijo more Avstriji le škodovati. Avstrija bi morala nositi bremena in nevarnosti take zveze, Nemčija uživala bi sad. Za Alzacijo in Loreno Avstrija ne more darovati niti jednega vojaka. Ako nas Nemčija zapusti za malo korist, gotovo isto stori ob uri nevarnosti.

Mrtva je trocarska zveza, prazno in ničevo je nemško prijateljstvo, in pride dan zveze med Avstrijo in Rusijo brez nemškega mešetarja. Prijateljska zveza je mogoča in potrebna. Delila se bo dedščina bolnika ob Zlatem rogu. Avstrija in Rusija sta mu prva naslednika. Za to pa je potrebna med njima mirna sprava, da složno postopate na Balkanu.

Trstenjakova slavnost
v Slovenjem Gradci, 4. septembra 1887.

(Dalje in konec.)

Po obedu pričela se je ljudska veselica na prostornem Lobejevem vrtu. (Za okinčanje in velikanske priprave na vrtu gré vrlemu gostilničarju vsa čast!) — Ako smo se že prej nad velikim številom vsakovrstnih deputacij čudili — strmeti smo morali tukaj na vrtu nad brezbrojno množico priprostega naroda, ki je privrel iz bližnjih in daljnih vasi, trgov in mest počastit svojega nad vse priljubljenega Davorina. Da, neverjetno se nam je zdelo, da more iz krajev, ktere nemškutarstvo med svoje „najsijajnejše domene in trdnjave“ šteje — priti toliko ljudstva na odločno slovensko slavnost. Ha! mislili smo si — još Slovenska ni propala, zeleno Pohorje in sosedni Gorotan sta še slovenska, Slovenci še bivajo tam in danes so prišli slavit svojega ljubljenca.

Pri ljudski veselici priredilo je „slovensko pevsko društvo“ svoj letošnji koncert. Da se je vrlo obnesel, si lahko mislimo. Vsaj predobro poznamo krasoto divnih slovenskih pesmi, drugič pa tudi odlične glasove nepresegljivih slovenskih pevcev, ki imajo slavčeva grla. Pod spretnim vodstvom izvežbanega godbenika velečast. g. Jos. Čižek-a so pevci svoj dober glas, ki ga vživajo po celi Sloveniji, zopet na novo utrdili. Pesem za pesmijo je donela, da so bili poslušalci kar očarani. Posebno se je odlikovala „Bodi zdrava domovina“, pri kteri sta gg. Porekar in Jurca kot solista svojo ulogo prav dobro izvršila. Slava jima!

Za tretjo pesmijo stopil je na oder gosp. dr. Iv. Tavčar. Vse je tiho in radovedno pričakuje slavnostni govor. Koj pričnè govornik — in besede so tekle iz ust izbornega doktorja, da so se strmé čudili poslušalci. Lepše ne bil bi mogel poveličevati Dav. Trstenjaka. Rekel je, da je Trstenjakovo delovanje eminentnega pomena v zgodovini slovenskega naroda. V zlatih črkah blišči se v njenih knjigah.

LISTEK.

Odlični Kranjci.

(Dalje.)

Flesser Andrej, Ljubljančan je bil l. 1782 bogoslovec v Gornjem gradu. Služboval je nekaj časa kot provizor pri sv. Ksaverji na Stražah, kjer je 2. maja l. 1802 postal tudi župnik. Umrl je ondi 26. januvarija 1807.[1])

Frey Henrik Jožef pl. „Carniolus Labacensis“, roj. l. 1686., posvečen v mašnika l. 1709 v Gradci od Franca Adolfa grofa Wagensberga.[2]) Kapelanoval je od leta 1718 na Ptuji, a l. 1721 ga je nadžupnik Ptujski, Jožef Maks Heipl, imenoval župnikom pri sv. Roprtu v Slov. gor. ter ga je dné 8. dec. i. l. slovesno inštaliral.[3]) Umrl je ondi 8. novembra 1771. V mrtvaški knjigi sv. Roprta se bere o njem: 1771, 10. Novembris — sepultus est adm. R. D. Henricus Josephus de Frey, parochus hic loci quadraginta novem annis et undecim mensibus; circa horam septimam vespertinam sexta die huius mensis fuit inventus in suo lecto hemiplagia tactus, sensibusque destitutus. Sacramento extremae unctionis fuit munitus et quadrante post horam primam mediae noctis diei octavae currentis mensis exspiravit. Sepultus est in coemeterio non procul a cruce maiori ab adm. Rev. ac Clarissimo Domino Gregorio Josepho Plochl Archiparocho ac Decano civitatis Pettoviensis. Contionem funebrem fecit adm. R. D. Joannes Franciscus Schalamun, parochus ad s Oswaldum.“

Golc Jernej, roj. l. 1752. v Ljubljani, je dné 20. okt. 1771 stopil v red kapucinov. Od julija 1787 do 28. julija 1798 je služboval kot kurat pri sv. Miklavži pri Laškem trgu, potem pa je svojevoljno odšel, češ, da ne more ondi živeti, ker mu o slabem vremenu skoz slabo streho voda v hišo teče in ker farani nočejo studenca izkopati. A 11. sept. 1798 je zopet v službo stopil kot kurat v Kozjem ter je oskrboval župnijo do l. 1802. Takrat so ga predniki poklicali nazaj v samostan Celjski, kjer je umrl 25. januvarija 1805.[1])

Graff Jožef Matija, Ljubljančan, je študiral najpred zdravilstvo v Padovi, pozneje pa se je posvetil duhovskemu stanu. Še tudi kot duhovnik je imel vedno veselje do zdravilstva in je rad zdravil svoje farane. 1711—1732 je bil vikarij v Šempetru pri Novemmestu, potem pa se je preselil v Bajnof, kjer je ostal, kolikor se dá določiti, do l. 1738. Umrl je v Mokronogu l. 1747.[1])

Grath Maksimilijan, roj. v fari M. D. na polji pri Ljubljani, je bil mašnik dominikanskega reda. Od l. 1792 je bil katehet glavne šole v Celji, kjer je umrl 54 let star dné 24. sept. 1800[2])

Gregorič Matija, Ljubljančan, 1668—1671 kapelan pri sv. Petru pri sv. Gorah, poznej pa vikarij v Podsredi.[3])

Grilc Anton „Labacensis, resignatus cooperator in Monpreis et domicillatus hic ad s. Georgium a 1. Octobr. 1762 cooperator.“[4]) Takrat, ko je začel pri sv. Juriju pod Rifnikom kapelanovati, je bil 50 let star.

---

[1]) J. Orožen, II., b. 113.
[2]) Knezoškofijski arhiv v Gradci.
[3]) Vizitacijski zapisnik od l. 1735.

[1]) J. Orožen, IV., b., 346 in VI., 125.

[1]) A. Koblar, III., 42.
[2]) J. Orožen, Celjska kronika, 252.
[3]) J. Orožen, „Das Bisthum u. die Diöcese Lavant“, VI., 335.
[4]) Cathalogus D. D. Parochorum et Cooperatorum.

(Dalje prih.)

Mnogo se ima slovenska kultura zahvaliti njegovemu trudu. Da narod dandanes tako trdno stoji, je v obili meri njegova zasluga. Kako mu toraj narod ne bil vdan in hvaležen, kako ga ne bi slavil? — Po govoru, med kterim so se večkrat glasno razlegali izmed poslušalcev „živio“- in „slava“-klici, nastane viharno ploskanje in odobravanje.

Vspored se vrši dalje. Sledeče pesmi, pete kakor prejšnje izborno, bile so narodu vrlo všeč. Celó Nemci, ki so bili prisotni, niso mogli svojega začudenja in priznanja zamolčati.

Po oficijelnem delu pričnè se prosta zabava. Vse je židane volje. Sem ter tje se čujejo napitnice. — Omeniti moramo tudi govora, ki ga je imel kmet Vivod. Kratek je bil, a čeravno od neštudiranega moža, jedrnat in krasen. Govornik je vskliknil Slovenjegradčanom, naj si zapomnijo, da tla, na kterih živé, so slovenska tla, da od slovenskega kmeta živé. Zato naj tudi temu primerno ravnajo! — Burno priznanje sledilo je tem resničnim besedam.

Pevci so se pri sladki kapljici prav dobro zabavali. A njih miza je bila vedno, kakor oder, od ljudstva obsuta. Narodne pesmi so mu posebno ugajale.

Ko se stori mrak, zasvetijo krog in krog lampijoni. Bil je krasen, dražesten prizor. Visoko na gori pa zasveti luč. Mislili smo, da bo kres. A glej, hipoma nastane iz mnogih lučic velikanski D. T. Divno je bilo to gledati.

Nebo, celi dan jasno, ohranilo je tudi ponoči svoj zelenobodri obraz. Zdelo se je, da se tudi ono veseli, da tudi ono proslavlja Trstenjaka.

Luna je že bila visoko na nebu, a še vedno bilo je vse polno ljudstva na vrtu. Zdaj se začuje godba, zdaj pevci. Radosti ni bilo konca ne kraja. — Tako je šlo pozno v noč, čez polunoči. Veseli poslavljali so se potem gostje, vsi zatrjevaje, da je bila Trstenjakova slavnost velikanska in prekrasna, da jim ne bo minila iz spomina nikdar.

Da! bila je res krasna! Slava toraj vsem, ki so toliko pripomogli za njo. Hvala slavnostnemu odboru, ki se ni ogibal nikakih težav, nikakih pretenj in groženj zbal od nemškutarjev. Kljub vsem zaprekam, ki jih je stavil isti „slavni“ Tomschegg, šlo je vse vrlo in brez vsacega nemira naprej. Živeli neumorno delavni gg. Farsky, Rogina in Ropas!

In Ti, velmož, velikan učenosti, Ti slavni Trstenjak! Bog usliši želje, ki si jih tolikokrat čul oni dan od tebi iskreno vdanih častilcev! Slava takemu možu-rodoljubu, ki sme ponosno gledati na svoja dela in s Horacijem reči:

„Exegi monumentum aere perennius!“ in ki sme na svoj grob svobodno zapisati: „Non omnis moriar!“

Živel! Slava Ti večna! M. Goričlján.

Einspielerjeva slavnost.

(Dalje)

53. Kranj: Slava prvoboritelju Gorotana! Ziveli častilci njegovi!

Bralno društvo.

54. Kranj: Slava narodnemu buditelju in zlatomašniku Einspielerju!

Kranjska čitalnica.

55. Kranj: Prebuditelju, blagemu voditelju koroških in starosti vseh Slovencev najprisrčneje častitajo in kličejo navdušeno: Slava iz zelenih Cerkelj!

Golobič, Vavken, Globočnik, Verbajs, Lavrenčič.

56. Kranj: Slava zlatomašniku And. Einspielerju! Slava prvoboritelju in vodji koroških Slovencev! Daj Bog, da še mnogo let deluje v prid tužnega Gorotana!

Bradaška, Drukar, Janko Globočnik, Ciril Pirc, Metod Pirc, Josip Rohrman, Vilko Rohrman, Vilfan.

57. Krško: Častitam zlatomašniku!

Ripšl, Videmski župnik.

58. Litija: Hrabri vojščak za vero, dom, cesarja, slovenski mučenik g. Andrej Einspieler, Bog Vas ohrani mnogo let! Bog Vam povrni trud in žrtev!

Svetec.

59. Litija: Častnemu papeževemu komorniku g. Andreju Einspielerju za zlato mašo: Živeli!

Šmartinska duhovščina pri Litiji.

60. Ljubno: Slava Tebi, boritelj Koroških Slovencev!

Zbrana družba pri Caselnu v Ksaveriji, Štajarsko.

61. Ljubno: Neumornemu buditelju Slovencev zakličem izpod solcavških planin tisočero: Slava!

Ratislava Caselnova ksaverijanska.

62. Ljubno: Občina in požarna bramba na Ljubnem izreka prečastnemu gospodu zlatomašniku Andreju Einspielerju, hrabremu boritelju za pravice slovenskih Koroščev, k petdesetletnici duhovništva najsrčneja voščila! Živeli!

Strnad, župnik.

63. Ljubljana: Častitam k zlati maši s prisrčno željo, da obhajate čvrsti tudi demantno sv. mašo!

Kanonik Zamejic.

64. Ljubljana: Prečastitemu jubilantu, neumornemu sotrudniku našega očeta Bleiweisa, neustrašljivemu, vstrajnemu boritelju za narodna prava: Večna slava!

Ljubljanski Sokol.

65. Ljubljana: Prečastitemu zlatomašniku, hrabremu boritelju za Boga, cesarja in dom, plemenitemu podporniku poštenega rokodelstva, monsignoru Andreju Einspielerju kliče Ljubljansko katol. društvo rokodelskih pomočnikov: Slava!

Gnjezda, predsednik.

66. Ljubljana: Bog ohrani še mnogo let vrlega rodoljuba in za naše slovstvo velezasluženega zlatomašnika A. Einspielerja!

Vredništvo „Vrtčevo“.

67. Ljubljana: Vzornemu duhovniku, odličnemu rodoljubu, nevstrašenemu prvoboritelju za naroda pravice, neumornemu pisatelju, očetu koroških Slovencev o njegovi zlati maši iskreno častitanje! Pozdravljen mili narod onstran Karavank!

Profesorja: Zupančič in dr. Lampe, mestna župnika Rozman in Karun, župnik Jereb, Bohinec, Strbenec, Šarabon, Kolar, Žlogar, Nemanič.

68. Ljubljana: Službeno zadržan, radujoč se v duhu pomenljivega dne kličem tisočera slava prvoboritelju koroških Slovencev! Bratski pozdrav njegovim častilcem! Bog in narod!

Žitnik.

69. Ljubljana: Svojemu preizvrstnemu sotrudniku pri oranji narodnih koroških ledinj na taborjih v Bistrici, v Zapračah in Grabštajnu, And. Einspielerju kliče tisočerni Slava! Živio! Mnogaja leta! Njegov stari prijatelj

Dr. Valentin Zarnik.

70. Ljubljana: Vzdrami se slovenski Gorotan! Pokaži svetu, da nisi pozabil svoje imenitne slovenske preteklosti, da si vreden svojega preslavnega rojaka Andreja Einspielerja, ljubljenca Slovencev! Mnogaja mu leta!

Dr. Vošnjak.

71. Ljubljana: Pri zlati maši združujem svoje prošnje z Vašimi, da Vam Bog dá doživeti dneva, ko bode tudi koroški Slovenec stopil v vrsto enakopravnih narodov mogočne Avstrije!

Dr. Poklukar.

72. Ljubljana: Slava zlatomašniku Andreju Einspielerju! Slava novemu papeževemu komorniku! Slava izvrstnemu pisatelju in poštenemu domoljubu, zvezdi koroških Slovencev: Slava!

Jeran, Jerič.

73. Ljubljana: Bog ohrani še mnogo, mnogo let izbornega boritelja in očeta gorotanskih Slovencev! Slava častiteljem njegovim!

Narodna tiskarna.

74. Ljubljana: Prečastitemu zlatomašniku je bilo vodilo in je moje voščilo: Bog in Slovenci!

Andrej Praprotnik, vrednik „Učiteljskega Tovariša“ v Ljubljani.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. septembra.

Notranje dežele.

Zadnji teden tekočega meseca sešel se bo v Budimpešti ***ministerski sovet,*** da določijo skupni proračun za leto 1888. Odšli bodo tja skupni ministri, ministerski predsednik Taaffe in finančni minister Dunajevski, predsedeval pa bo cesar sam, ki se bo odpeljal po končanih vojaških vajah v Budimpešto, da otvori ogerski državni zbor.

Minister ***Kalnoky*** obiskal bo ***Bismarcka*** vsekako tekom meseca septembra. Dan odvisen je od okoliščine, kedaj se bo vrnil kancelar v Friedrichsruhe.

Češki volilni okraj Krumlov izvolil si je kot kandidata trgovinskega ministra Bacquehema. Ta pa je odklonil to ponudbo, ker se ravno ta okraj mnogo poteza v železničnih vprašanjih, on pa bi potem kot trgovinski minister in zastopnik tega okraja ne mogel postopati nepristransko. Nemškim narodnjakom seveda ta razlog ne ugaja, ter pravijo, da Bacquehem ni hotel stopiti v krog onih politikov, ki so Knotzu in drugovom trn v pêti. Slabo se mora goditi nemškim narodnjakom, ker jim sedaj že ne preostaja druzega, ko tekmovati s Cumberlandom in enakimi čarovniki.

Ogerski minister pl. Tisza odložil je za nekaj časa svoj vsporedni govor, ki ga že željno pričakujejo njegovi volilci v Velikem Varadinu. Naj le mirno čakajo, saj bodo še tako prekmalu zvedeli, kako velik da bo letošnji — deficit.

Vnanje države.

V imendan ***srbske*** kraljice služil je metropolit svečano mašo s zahvalno pesmijo v glavni cerkvi. Navzoči so bili ministri, častniki in mestno zastopstvo. — Nekoliko radikalcev, nezadovoljnežev z današnjim ministerstvom, skušalo se je sporazumeti z naprednjaci, da bi skupno delovali proti Ristiću pri volitvah. Ta želja pa jim je splavala po vodi.

Bolgarski knez Ferdinand odpotoval bo, kakor je poizvedel „Pesti Hirlap“ iz zanesljivega vira, na svoje ogersko posestvo Vacs. Predno je šel v Sofijo, objavil je menda poluradno svoj sklep, da hoče le kakih šest tednov ostati v Bolgariji, da se vlada sestavi. V Vacs-u sešel se bo s svojo materjo, princesinjo Klementino, ter bo ostal tam tri tedne. Ali bo pa potem še kedaj prekoračil kot bolgarski knez širno Donavo ter prijel v roke bolgarsko žezlo, kdo vé?

Nemški listi in Berolinska borza niso verjeli „N. D. Z.“, da se ruski in nemški cesar ne bodeta sešla. Prepričani so bili še le potem, ko je Bismarckovo glasilo še enkrat preklicalo dotično vest. Ruski listi trdijo, da lepim besedam Nemčije nič več ne verjamejo, ter zahtevajo dejanj. Kakošna dejanja naj bodo to, ne povedó. V Petrogradu pač dobro vedó, koliko je vredno prijateljstvo „poštenega mešetarja“. — „Nat. Ztg.“ piše: „Nemčija se v bolgarske zadeve ne bo neposredno vmešavala. Nemška politika drži se načela, da spada Bolgarija v področje Rusije, ki mora sama najprvo varovati svoje koristi. Ruska diplomacija pozvedovala je pri Bismarcku, ali bi ne hotel svetovati, kako naj postopa Rusija. Kancelar odklonil je to, zaradi tega pa tudi Turčija ne bo nič opravila v tem oziru pri njem. Turčija dolžuje Rusiji še ogromne svote za zadnjo vojsko, in prišel bo dan, ko Rusija ne bo več hotela potrpežljivo čakati. Zaradi tega treba je soditi o bolgarskem vprašanji vedno le v zvezi s skupnimi razmerami med Rusijo in Turčijo.

Pariški komunardi motili so se, ko so govorili o velikanski udeležbi nameravanega ***francoskega*** stranskega parlamenta. V Gascogne odgovorilo je do sedaj 587 županov na vabilo, da njihove občine ne bodo poslale zastopnikov v konvent, ker je nepostaven in nerodoljuben. Mestno zastopstvo v St. Geniès de Magloires-u, v provinciji Provence, izrazilo se je pohvalno o konventu, pisalo pa je zlomušno dotičnemu odboru, da nemajo denarja za vožnjo v Pariz. — Déroulède zgubil bo vso veljavo, ako se ne bodo kmalu začele pomikati ruske vojne proti Nemčiji! V četrtek preteklega tedna zborovalo je 150 članov patrijotične lige v Bordeauxu ter izreklo nezaupnico Déroulède-ju in Pariškemu odboru. Isto tako zgodilo se je v Bayone dan pozneje, kjer je zastopal Parižane Deconcle. V svojem daljšem govoru proslavljal je Déroulède-ja in generala Boulanger-ja, zborovalci pa so mu ugovarjali in pobijali njegove nazore o velicih zaslugah teh dveh mož. Deconcle pozval je zaradi tega na dvoboj vrednika Franka. — Pariški listi poročajo vedno ugodneje o poskusnem oboroženji. „Figaro piše: „Sedaj imamo zadostno orodje, da si bomo pridobili veljavo. Leta 1870 ga nismo imeli, in ta okoliščina nas je dosti stala.“ — Ministra Rouvier in Flourens vrnila sta se v Pariz.

„Gazzetta Uffiziali“ objavlja kraljevsk dekret, s kterim se zaključi zasedanje ***italijanskih*** zbornic. Nov dekret pa bo določil dan, kedaj ju bodo zopet sklicali. — „Osservatore Romano“ dobil je pooblastilo, da razglasi kot lažnjive vse vestí, da se je papež v zadnje bolgarske dogodke vmešaval. Taka podtikanja izvirajo le iz zlobnosti proti Vatikanu in iz političnih namenov, ktere lahko vsakdo ugane.

V ***angleški*** spodnji zbornici prašal je Tanner, ali je angleški odposlanik v Carjemgradu, W. A. White, s zastopnikoma Avstrije in Italije ugovarjal zoper misijo generala Ernrotha, ali se je ta cela zadeva izročila Nemčiji v razsodbo, in ali je Nemčija to nalogo tudi prevzela? Fergusson odgovoril je na to, da ne more o tem ničesa poročati. — Gledé Helgolanda pravi tajnik kolonij, da se Nemčija ne pogaja za otok; Anglija pa si niti ne želí, niti ne namerava odstopiti Helgolanda, ker Nemčija ni nikdar sklepala iz okoliščine, ker je Helgoland v angleški posesti, da jej preti od tod kaka nevarnost.

Reuterjevo izvestje poroča, da je prišel Ejub kan v *Afganistan*, da so ga pa od tod takoj prepodili. Sedaj se neki potika po perzijskih tleh v okraji Ghaen. Perzija upa, da si bo kmalu zaslužila en milijon frankov od Anglije.

Izvirni dopisi.

Iz Rudolfovega, 3. sept. Naj danes nekaj poročam iz šolskih krogov. Dné 31. avgusta so imeli učitelji Novomeškega okraja svoje navadno letno zborovanje v prostorih dvorazredne dekliške šole. Bilo je navzočih 32 učiteljev iz okraja ter jeden gost, gosp. Anton Železnik, c. kr. učitelj iz Trsta. Točno ob 9. uri je otvoril c. kr. okrajni nadzornik g. Ivan Lapajne zborovanje, pri kterem je bil navzoč tudi c. kr. vladni sovetnik in okrajni glavar, blagorodni gosp. J. Eckel. Ker še ni bil navzoč starosta tukajšnjih učiteljev, imenoval je nadzornik namestnikom vodjo tukajšnje deške šole. Potem so se reševale posamezne točke dnevnega reda. Iz poročila c. kr. okrajnega nadzornika naj omenimo, da sta v teku leta umrla dva učitelja, gg. H. Venedig in Šarc, otvorili ste se dve novi šoli, jedna v Šmihelu poleg Žuženperka in dvorazredna dekliška šola v Šmihelu poleg Rudolfovega, ktero oskrbujejo šolske sestre. Nadalje je omenil napredek pa tudi pomanjkljivosti, ktere je zapazil pri nadzorovanji, v gladki in nerazžaljivi besedi, da je umel le oni, kterega je ravno zadevala opazka. K sklepu svojega poročila je omenil tudi onih novih postav in določb, ki zadevajo Kranjsko in sploh učitelje. Priporočal je učiteljem, naj se z marljivim čitanjem izobražujejo nadalje ter pridno vporabljajo „Pedagogični letnik“ ter druge spise.

Iz pedagogičnih vprašanj ste se obravnavali: a) „Pomen šolskih knjižnic za razvoj duha učencev, in kako naj učitelj napeljuje učence, da se doseže ta namen.“ O tem vprašanji je poročal P. Fl. Hrovat. Jedro govora je bilo blizo to-le: Gledé knjig, ki naj se sprejemajo v šolske knjižnice, si še dolgo učitelji ne bodo jednih misli. Saj so iz nekterih knjižnic izbacnili celó spise našega prvega pedagoga Slomška. Vsem pa se je treba držati pri izbiri vendar jednega gotovega načela. Ta je: „Knjige, ki so kvarljive v verskem, nravnem in patrijotičnem oziru“, naj se odstranijo, vse druge obdrže ter posojajo učencem. V tem duhu je pričel pisati Slomšek in za njim drugi rodoljubi, ustanovil se „Vrtec“ itd. Nadalje je rapravljal, kako naj učitelj poučuje učence, da knjige s pridom beró, po načelu, da mora učitelj knjigo sam dobro poznati, potem bode gotovo pravo zadel, ter podal neka pravila, po kterih naj učitelj postopa. S tem se bode dosegel namen, ki ga imajo šolske knjižnice.

b) „Sadjarstvo v ljudski šoli.“ O tem predmetu je govoril nadučitelj J. Franke v Šenpetru poleg Rudolfovega. Da je temeljito in stvarno obravnaval, nam ni treba omenjati. Saj slovi njegov šolski vrt kot prvi v tem okraji in kot takega ga omenja tudi knjižica „Uebersicht über den Stand des landwirt. Fortbildungs-Unterrichtes in Oesterreich 1886.“, ktero je izdalo ministerstvo za poljedelstvo.

Potem so se še vršile volitve v knjižnični in stalni odbor. Ob $^1/_2$12. uri je zaključil predsednik zborovanje s trikratnim „živio“ na presvitlega cesarja in navzočega c. kr. vladnega sovetnika J. Eckel-na. Potem je bil skupni obed v gostilni g. M. Brunarja, kjer so se zopet vrstile razne napitnice. Sploh pa to gostilno toplo priporočamo vsem inostrancem, ki pridejo v naše mesto.

Iz Varaždinskih Toplic, 2. septembra. Ker je „Slovenec“ letos že iz raznih kopališč prinesel zanimiva poročila, ugajalo mu bo menda tudi kratko poročilo iz Varaždinskih Toplic, dasiravno se letošnja kopališka dôba že bliža svojemu koncu.

Varaždinske Toplice ležijo v prijazni dolini dve uri od Varaždina na jugo-vzhodnem znožji hriba, ki brani dolino ostrih vetrov ter veliko pripomore, da je v Toplicah vedno enakomerna temperatura. Varaždinske Toplice so bile že Rimljanom dobro znane. Kdor je hotel poprej po železnici v Toplice priti, moral se je peljati do Koprivnice ali do sv. Križa na progi Žakanje-Zagreb, od koder je z vozom še dve uri vožnje, zdaj pa se navadno vozijo do postaje Varaždinske Toplice na novi Zagorjanski železnici, od koder se v tričetrt ure pripeljejo črez hrib v Toplice. Prava kopališka dôba traja v Varaždinskih Toplicah kakor v drugih kopeljih od 1. maja do 1. septembra, vendar se tukaj najdejo gostje, ki se kopljejo celo jesen in še tudi po zimi.

Kopališča so lastnina Zagrebškega stolnega kapiteljna, ki ima tukaj štiri velike hiše za goste in ravno toliko kopališč. V teh hišah je 147 sob za goste in 74 posameznih in več skupnih kopelji, razun tega pa še štiri velike kopelji, kjer se lahko vsakdo zastonj koplje. Za vse kopelji daje vodo eden vir, iz kterega v 24 urah priteče po 77.000 veder 45° R. vroče žveplene vode, ki se v posebnih zagrajenih prostorih hladi in za kopanje še s studeno vodo meša. Sobe in kopelji so bolj priproste pa snažne, in kar je v Toplicah veliko vredno, ne predrage. Sicer pa se po vasi dobijo še ceneje sobe.

Topliški krop hvalijo najbolj bolnikom, ki imajo protin ali revmatizem, ki se prehladijo, ki si kosti zlomijo ali natolčejo itd. Bolniki morajo krop piti ali se v čisti vodi kopati, kakor zdravnik naroči. Nekterim tudi sekajo, kar pa vedno bolj opuščajo, ker to zdravniki odsvetujejo ali celó prepovedujejo. Za bolnike, ki ne morejo hoditi, so vedno pripravljene nosilnice in vozički, v kterih se lahko dajo nositi ali voziti.

Za kratek čas se gostje lahko sprehajajo po lepem parku ali poslušajo stalno kopeliško godbo, ki svira ob 11. uri pri studenci, ob 6. uri pa pred kavarno. Tudi kegljišče, velik salon s glasovirjem in majhna knjigarna so gostom na razpolaganje. Pošta, brzojavna postaja in lekarna so tudi v vasi.

Gostje so večinoma Hrvati, Madjari in Slovenci iz vzhodnega dela Malega Štajarja, občujejo pa večinoma nemški, čeravno nemščina še ni državnim jezíkom proglašena. Pri zabavah, ki jih kopeliško ravnateljstvo snuje, naznanja in objavlja se vse nemški, hrvatski in madjarski.

Prebivalci Toplic so pošteni in miroljubni Hrvatje, ki se pečajo s poljedelstvom, zraven pa sprejemajo goste pod streho ali imajo službe v kopeljih kot postrežniki, padarji itd.

V sredi vasi je farna cerkev sv. Martina, ki se je zadnja leta lepo osnažila in okrasila, ker je dobila krasne kamenite altarje iz Zagrebške stolnice in je zatoraj vsa na presno slikana.

Gradec, 4. septembra. (U m o r i n r o p.) Ni še davno, kar sem Vam pisal, da je postopačev, potegnjačev in takih ljudi, ki bi brez dela radi zložno živeli, v Gradci vedno več, in vsled tega pa tudi javna varnost v tem slovečem nemškem mestu čedalje manjša. Žalosten dogodek, ki se je vršil v soboto zjutraj v Petersgasse na voglu „Waltendorferstrasse“ v hiši št. 36, sili me že zopet, da ga tudi „Slovenčevim“ čitateljem popišem. Zvedó naj, da je v marsikakem oziru med Nemci še mnogo slabejše, kakor pri nas, če tudi smo po svetu razupiti kot silni suroveži.

V hiši štev. 36 ob omenjeni cesti stanovali ste dve ženski — Ana P a n c, lastnica hiše, in 84letna góstija Ana M a i e r. Vsak dan ob 5. uri šli ste obe k maši, potem pa vsaka po svojih opravkih, odkoder ste se navadno proti 10. uri vračali. V soboto zjutraj se je stara Majerca nekaj zamudila, in je šla Pancovka sama v cerkev, potem pa na delo. Ko se okoli 10. ure domu vrne, najde vrata zaklenjena, in tudi obe sobi — vsaka na eno stran veže — bili ste zaklenjeni. Pancovka odpre svojo sobo in takoj na prvi pogled opazi, da je ondi nekdo gospodaril, ki bi po pravici ne imel ničesa ondi iskati. Omara stala je vlomljena in okoli 50 goldinarjev denarja je manjkalo. Pancovka začne upiti in Majerco klicati, ali njena soba je zaprta in Majerce ni. Žena pošlje po može in po ključavničarja, da so s silo odprli tudi Majerčno sobo. Tudi ondi ležalo je vse navskrižem. Majerce pa le ni bilo, da še celó sledú ni bilo nobenega za njo. Policija jela je takoj okoli pohištva stikati, toda, kakor je iz začetka kazalo, brez prave sreče. Ne daleč od hiše na desni strani stoji nekako gospodarsko poslopje, in poleg tistega je tudi podzemska klet za surovino. Eden policajev gre in pridvigne pokrov, ki je stopnice v klet zakrival. Zdí se mu, da vidi v kleti človeško truplo. Mož gre doli in res najde mrtvo žensko, v kterej so staro Majerco spoznali. Imela je razbito glavo. Sedaj so prišli ljudje, ki so trdili, da so videli zjutraj na vse zgodaj mladega postopača okoli hiše stikati. Kako je prišla nesrečnica v klet, ni se še pojasnilo. Nekteri pravijo, da jo je ropar za durmi počakal, ki na dvorišče drže, in jo je ondi pobil, potem pa v klet vlekel, kar pa ni verjetno. Drugi pa mislijo, da je potegnjač starico na kakoršenkoli način v klet zvabil in jo ondi ubil, potem pa je šel še le ropat po sobah. Ko si je zadosti nabral tega in onega, kar se mu je vredno zdelo, vzel je drugi vežni ključ raz žebelja in je hišo lepo zaprl ter odšel. Pri kleti našla se je tudi rudeča ruta, v kterej je bilo nekaj jabolk in hrušek navezanih. Kot dozdevnega morilca prijeli so še v soboto večer nekega 18letnega K l e i n h a p e l n a, o kterem ljudski glas trdi, da je on morilec in ropar Majerčin in nihče drugi. Preiskava bo že resnico na dan spravila.

Gradec, 5. septembra. V Puchbachu na nemškem Štajarji se je nekaj zgodilo, kar bi bila prava voda na mlin naših nasprotnikov, če bi bil Puchbach na slovenskih tleh in bi imel slovenske šole. Ker je pa hudodelstvo storila nemška mladina, objavili so nemški listi sam čist dogodek brez vsakih potrebnih in nepotrebnih pritiklin, če prav ta dogodek današnjo nedorastlo nemško mladino kaže v silno slabi luči. Dne 3. septembra sedel je na zatožni klopi pred deželnim sodiščem v Gradci petnajstletni deček zarad vloma in tatvine, ktero je izvršil v družbi treh druzih otrok, ki niti po štirinajst let stari niso, ter jim zarad tega deželna sodnija niti ne more do živega. Le-ti štirje otroci zmenili so se 2. julija letos, da vlomijo zvečer tistega dne pri posestnici Šribi, kedar jo ne bo doma, in pobero denar. Kakor so se zmenili, tako so tudi storili. Našli so v zaprti omari, ktero so z dleti siloma odprli, 40 goldinarjev denarja, kterega so vzeli in odšli. Puchbach ni daleč od Voitsberga in ondi je bilo drugi dan nekoliko somnja. Tatinski otroci kupovali so in denar razsipali, da so jih ljudje le kar gledali — orožniki pa tudi. Tem se je jelo dozdevati, kaj ko bi bili to-le tisti tiči, ki so Šribelci denar odnesli. Prijeli so jih in prave so zadeli. Zapravili so še le tretjino. Državni pravdnik v Gradci je jako pomenljivo povdarjal ta silno redek in tembolj žalosten dogodek hudodelstva in pravi, da tukaj stroga kazen spridence še spravi na pravo pot. Otroci so obljubili vsi štirje poboljšanje, kajti tudi oni trije, ki še nimajo po 14 let, morali so k obravnavi kot sokrivdniki, če tudi niso bili sojeni. Petnajstletnega malopridneža obsodili so na šest tednov v ječo, ostali trije se bodo zagovarjali pred c. kr. okrajno sodnijo v Voitsbergu.

Domače novice.

(**Profesorjem moralne teologije**) na tukajšnjem bogoslovnem učilišči imenovan je kapelan v Komendi, č. g. dr. Janez J a n e ž i č.

(**Umrl**) je včeraj v Cerkljah na Dolenjskem č. g. župnik Martin R a n t. Pogreb bo jutri.

(**Stritarjevih zbranih spisov**) izšel je dvanajsti snopič.

(**„Glasbena Matica“**) razpošilja ravnokar svojim društvenikom, ki so plačali svoj letni donesek, muzikalije za leto 1887 in sicer: I. Anton F o e r s t e r: trije mešani zbori. 1. „Ah ni li zemljica krasna?“ 2. „Domovina.“ 3. „Naše gore.“ II. A. N e d v ě d: 1. „Oblakom.“ 2. „Na goro.“ 3. „Nazaj v planinski raj!“ III. Franc G e r b i ć: „Milotinke“, besede dr. Gr. Krekove, trije samospevi za visoki glas. IV. D. F a j g e l j: 20 „Prediger“ za orglje ali harmonijum Opus 15. b. — Vsa štiri dela so po vsebini in po zunanji obliki mojstersko izpeljana in zavzemajo med izdavami „Glasbene Matice“ odlično mesto. Naj bi društveniki, vzlasti zunanji, ne pozabili svojega letnega doneska poslati, dasiravno bi se imelo to po pravilih že do konca junija zgoditi. Kakor zvemo od odbora, je mnogo zunanjih članov in cela vrsta društev pozabilo na svoje doneske, in vendar zadnja najložeje podpirajo „Glasbeno Matico“ ter jo izkoristijo za svoje društvene namere, veselice, besede, produkcije itd. Za „Matico Slovensko“ je glasbeni zavod prva naša kulturna naprava, toraj vredna vsestranske podpore. Ako odbor požrtovalno deluje na prospeh glasbene šole in društvenega izdavanja, naj bi čast. društveniki ne čakali, da jim dojde še prijazen poziv iz obilo obremenjenega odbora, naj se tudi oni spominjajo svoje dolžnosti nasproti društvu, kterega udje so postali po lastni volji ne samo za jedno, temveč za več let.

(**17. pešpolk baron Kuhn**) prišel je danes v Ljubljano z vojaških vaj v P o s t o j i n i. Vaje prenehale so v torek zvečer, v sredo imeli so dan počitka, včeraj potovali so do Logatca, danes pa so odrinili odtod ob 6. uri zjutraj ter došli v Ljubljano ob 1. uri popoludne.

(**Poročil**) se je včeraj v Novem mestu gospod profesor Ivan Vrhovec z gospodično Amalijo Razpetovo.

(**Porotne obravnave pri deželni sodniji v Ljubljani**) se pričnó 12. septembra, in sicer: Iv. Berce, hudodelstvo posiljenja in oskrunjenja; druga obravnava: Miha Zajc, hudodelstvo uboja; 13. septembra prva obravnava: Matija Jager, hudodelstvo uboja; druga obravnava: Marija Polski, hudodelstvo detomora; 14. septembra prva obravnava: Ivan Gabrielčič, hudodelstvo teške telesne poškodbe; druga obravnava: Mica in Katarina Vilman, hudodelstvo tatvine; 15. septembra prva obravnava: Ivan Pavlič, hudodelstvo poskušenega umora; druga obravnava: Franc Godec, hudodelstvo goljufije; 16., 17. in 18. septembra: Janez Jerina in dvajset sozatožencev, hudodelstvo vstaje (Aufstand) in javnega nasilstva; 19. septembra prva obravnava: Matej Zadnikar, hudodelstvo uboja; druga obravnava: Franc Sterban, hudodelstvo uboja.

(**Utonil**) je včeraj popoludne 7leten sin ribiča Čižmana iz Mestnega loga v Malem grabnu. Oče je zaspal v senci poleg vode, sin se je šel pa med tem kopat ter tako žalostno našel smrt par korakov od svojega brezskrbnega očeta.

(**Gorelo**) je včeraj popoludne na Pšati, fari sv. Jakoba na Savi. Ogenj uničil je hipoma dvojno gospodarsko poslopje in par kozolcev. Eden gospodar ni bil čisto nič zavarovan. Zanetili so zopet otroci.

(**Požar.**) Včeraj popoludne ob 4. uri je bil ogenj v Zalogu pri Cerkljah. Zakurili so neki otroci. Ker je vlekla burja, pokončal je ogenj górenji konec vasi, vsega skupaj 12 št. z gospodarskimi poslopji. Zgorelo je tudi dvoje telet. Ogenj je dobil mnogo netiva, ker so imeli ljudje veliko drv nakopičenih po vrtih. Zavarovani so bili le nekteri gospodarji, a za male svote. Prihiteli so gasit z brizgalnicami iz Gorenjega Bernika in iz Vogelj, Šenčurske župnije; iz bližnjih Cerkelj je prihitelo na pomoč mnogo ljudi. Posebno hvalo zasluži posestnik Petrič iz Gor. Bernika, ki je nemudoma prihitel z lastno priprego na lice požara. Obvarovali so dve hiši in jedno kočo.

(**Prvomestnik**) petemu zasedanju porotnih obravnav v Celji bo ondašnji c. kr. okrožne sodnije predsednik, dvorni světnik gosp. J. Heinricher, votantje bodo pa deželne sodnije sovetniki gg. Peter Levizhnik, Lorenc Rattek in dr. Josip Gallé.

(**Mesečni živinski somnji**) v Radgoni so vedno jako živahni. Na zadnji somenj, dne 6. septembra, prignali so živinorejci skupaj 222 konj, 214 volov, 602 krav in 17 jalovcev.

(**Velike vojaške vaje**) na Štajarskem so bile v sredo končane. Šest tisoč vojakov bilo je v tem času v Gradci, in sicer 3000 aktivnih in 3000 rezervistov. V sredo in v četrtek odšli so domu rezervisti, odpustniki in pa zunanji batalijoni pešpolkov št. 87 in 27 ter ves Mariborski pešpolk št. 47.

(**Poskušnja iz državnega računovodstva**) bo v Gradci dne 29. septembra t. l. Kdor jo hoče delati, oglasi naj se pismeno do 25. septembra pri prvomestniku dotične izpraševalne komisije, g. Antonu vitezu Burgerji, c. kr. finančnemu nadsvětniku v pokoji v Gradci. V prošnji naj ob enem navede, na kakošen način si je pridobil znanje državnega računovodstva.

(**Vabilo**) k pevski produkciji, ktero priredi cecilijansko društvo Goriške nadškofije v Dornbergu dne 15. sept. 1887 (četrtek, oktava Rojstva M. D.). Vspored: 1. Ob $9^1/_2$ zjutraj bo v farni cerkvi slovesna sv. maša, pri kteri bodo peli Dornberški, Prvaški in Rifenberški pevci: a) Introitus: „Salve sancta parens“, koral s spremljevanjem orgelj; b) Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus in Benedictus iz „Missa tertia ad quatuor voces pares“, zložil Jos. Renner s spremljevanjem orgelj; c) Graduale: „Benedicta et venerabilis es“, čveteroglasno, zložil A. Foerster; d) Offertorium: „Beata es“, čveteroglasno, zložil D. Fajgelj; e) Agnus Dei iz A. Foersterjeve maše in honor. s. Jacobi; f) Communio: „Beata viscera“, koral. — 2. Po maši zborovanje z govori. — 3. Opoludne skupni obed v A. Šinigojevih prostorih. — 4. Ob 2. uri popoludne litanije z blagoslovom. Pele se bodo: Lavretanske litanije za moški zbor, zložil D. Fajgelj op. 22., in „Tantum Ergo“, zložil Karol Santner. — 5. Po blagoslovu prosta zabava na vrtu g. A. Šinigoja. — K slovesnosti vljudno vabimo vse društvenike in nedruštvenike, sploh vse prijatelje cerkvene glasbe. Posebno pa prosimo društvenike, da se kolikor mogoče v obilnem številu vdeležé. — Opomba. Kdor se hoče vdeležiti skupnega obeda, kar vsem deležnikom zaradi semnja, ki bo oni dan v Dornbergu, svetujemo, naj vsaj do 14. septembra naznani svoje ime g. Andreju Šinigoju, gostilničarju v Dornbergu.

Odbor cecilijanskega društva za Goriško nadškofijo.

(**Prelat msgr. Filip**) v Gorici, praznuje, kakor se nam piše, te dni svojo šestdesetletnico. Rojen je dne 10. septembra 1827 v Jamnah pri Kraljevem Gradci. V zadnjem mestu bil je ravnatelj dijaškemu semenišču. Ko je stopil v pokoj, je kmalu potem 1876 ustanovil „Družbo v podporo zbolelim duhovnikom“. To ima danes dve lastni hiši, eno v Gorici, drugo v Meranu. Razven tega je nabral toliko mlodarov, da je v svoji rojstni občini ustanovil faro; sezidal je cerkev, župniški stan in založil glavnico, da se od obresti plačuje župnik s 600 gl., a 100 gl. da se porablja za vsakoletne cerkvene potrebe. Imenovanec je c. kr. dvorni kapelan, bil je papežki komornik, in Leon XIII mu je dne 19. julija letos podelil najvišjo čast, s kakoršno se morejo odlikovati duhovniki neškofje, namreč „protonotarius apostolicus adinstar participantium“. Msgr. Filip je tudi konzistorijalni sovetovalec Goriški in Kraljevogradski.

(**Imenovanja.**) V področji finančnega ravnateljstva primorskega bili so pri c. kr. davkarijah imenovani ti le uradniki in s tem imenovanjem tam tudi odpravljena tako imenovana „titularna“ mesta davkarskih uradnikov. Davkarji so postali: Franc Bigatto za Buzet, Anton Bombig za Krk, Edvard Sossich za Bolec. Kontrolorji so: Janez Hočevar v Ajdovščini, Zoilo Borri v Monfalconu (Tržiči), Ivan Ban v Matavunu, Fran Benussi v Buzetu, Josip Kavčič v Cirknem in Gregor Šubić v Bolci. Pristavom so imenovani: Matija Bastianutti v Pazinu, Josip Pavan v Piranu, Ivan Velcić v Pulji in Henrik Ramot v Pazinu.

(**Iz c. kr. poštne hranilnice.**) Uradna okrožnica št. 9 priobčuje račun glede prometa v mesecu avgustu. V tem času se je vložilo 394.507krat skupaj 51,408.593 gl.; od tega na Štajarskem 20.025krat za 2,164.533 gl., Koroškem 5.315krat za 562.819 gl., Kranjskem 4.440krat za 449.026 gl., Primorskem 5.748krat za 810.069 gl. Vrnili so pa 126.922krat za 50,324.878 gl.; od tega na Štajarskem 3.923krat za 1,259.015 gl., Koroškem 946krat za 150.580 gl., Kranjskem 687krat za 144.984 gl., Primorskem 2.356krat za 783.762 gl. Od 12. januvarija 1883 do konca minolega meseca se je v hranilnico vložilo 12,769.672krat za 1.236,974.830 gl. 46 kr., a vrnilo 1.193,758.398 gl. 55 kr.; v blagajnici je toraj preostalo čistih 43,216.431 gl. 91 kr. — Rentnih knjižic je v prometu 8.888, to številko si je pač lahko zapomniti, knjižice so vredne 6,270.750 gl. — Med izplačili je tudi znesek 6,376.100, za kar je urad nakupil vrednostnih listin ter jih vložnikom na zahtevanje doposlal. — Vložnih knjižic je med ljudstvom 581.370, knjig-čekovnic pa 12.347. — Okrožnica konečno objavlja izkaz o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Nizozemskem, Švedskem.

Razne reči.

— Slavnoznani govornik P. Roh iz Jezusove družbe popotoval je nekoč z železnico. Neki nesramno-predrzen barantavski popotnik ga zasmehuje. Naposled vpraša jezuita, če je že slišal, da obesijo v Parizu vselej z jezuitom tudi enega osla. Zasramovani pater prijazno odgovori: „Tedaj se pa Bogu zahvaliva oba, da nisva v Parizu.“ Zaničljivec odrveni, kakor bi ga bil blisk obšinil, smeh sopotnikov pa zagromi zasramovalcu tako polnoglasno, da predrznež ni vedel, kam bi se skril.

— Sila kola lomi! Angleškega ministra Pitta mučila je v starosti zeló putika, ter je moral enkrat v postelji sprejeti vojvodo Newcastle-ja, prvega pomorskega lorda. Hud zimsk dan je in vojvoda vsklikne velicega mraza trepetajoč, ko vstopi v sobo: „Kaj nemate ognja v peči?“ „Ne“, odgovori mu Pitt, „kadar me tare putika, ne morem prenašati ognja“. Vojvoda se hočeš, nočeš, zavije v plašč ter vsede k ministrovi postelji. Toda mraz vedno bolj pritiska in naenkrat skoči vojvoda v drugo v isti sobi stoječo posteljo ter se globoko zarije v blazine. Oba slavna državnika posvetujeta se tako o važnih državnih zadevah, pri tem pa mahata z rokami izpod odej, da bi bolj utrdila svoje nasprotujoče si razloge. Ali sta se sporazumela ni nam znano; zgodovina pripoveduje le to, da se je iz polnega grla smijal nek tretji državnik, ko ju je zagledal, kako v postelji ležeča odločujeta osodo celega velicega angleškega naroda.

— Sultan in Dunajski šaljivi listi. Sultanove karikature po Dunajskih šaljivih listih so že stara stvar. Nedavno poslal je nekdo sultanu brezimno nekaj teh listov. Zagledavši samega sebe v raznovrstnih ne posebno laskavih podobah, raztogotil se je močno Abdul Hamid. Vsled posredovanja avstrijskega poslaništva v Carjemgradu poklical je pretekli teden Dunajski c. kr. državni nadpravdnik pl. Soos vse izdajatelje v naši prestolnici izhajajočih dovtipnih in nedovtipnih šaljivih listov k sebi. Prosil jih je kot zasobnik, naj pusté v svojih listih sultana pri miru, to že iz rodoljubja, ker se ne vé, če bi vsled tega razžaljenja turškega veličanstva ne trpel marsikak Avstrijanec na Turškem velike krivice. Obljubili so mu. — Bolgarija in denarne zadrege toraj ne bodo edine krive, če bo sultan prerano osivel.

Telegrami.

Nitra, 8. septembra. Vojaške vaje končale so se z ofenzivnim napadom vshodne vojne proti zahodni armadi. Cesar je potem nagovoril generale in štabne častnike ter pohvalil v prvi vrsti topničarstvo, potem konjico, gledé pešcev pa je izrekel svojo splošno zadovoljnost. — Pred svojim odhodom daroval je za dobrodelne namene 2100 gl.

Sofija, 8. septembra. Vladi se je včeraj naznanilo: Turčija obvestila je brzojavnim potom svojega Petrogradskega odposlanika Šakira pašo, da se je nameravana misija generala Ernrotha popolnoma razbila, ter želi prizvedeti daljne ruske namere. Turčija razposlala je včeraj državam novo okrožnico, koje vsebina pa še ni znana.

Carjigrad, 9. septembra. Said paša sprejel včeraj zvečer odgovor Nemčije na posredovalni predlog Turčije.

Berolin, 9. septembra. Bismarck je prišel danes po noči semkaj.

Ćakavec, 9. septembra. Na nagovora kardinala Mihalovića in titularnega škofa Pribeka pri včerajšnjem sprejemu izrekel je cesar svoje prepričanje, da bo duhovščina z vsemi močmi delovala za bratovsko edinost mej njenemu varstvu izročenim prebivalstvom in vsemi ostalimi verami.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

9. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl.	10	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „	50	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „	75	„
Papirna renta, davka prosta	96 „	20	„
Akcije avstr.-ogerske banke	884 „	—	„
Kreditne akcije	282 „	90	„
London	126 „	05	„
Srebro	— „	—	„
Francoski napoleond.	9 „	96	„
Cesarski cekini	5 „	92	„
Nemške marke	61 „	55	„

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi. Srčen pozdrav!

(44) *Anton Krašovic,*
posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa **izkušeni Živinski prah** (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahú, kakor njegove dobrodelne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto **lekarna Trnkóczy**, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Izdajatel in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.